

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁAŃ KRAJOWEJ RADY BIBLIOTECZNEJ ZA ROK 2012

Krajowa Rada Biblioteczna zgodnie z ustawą o bibliotekach art. 7 ust. 1 działa przy ministrze właściwym do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego. Rok 2012 był dla KRB czasem intensywnej pracy związanej przede wszystkim z opiniowaniem rozporządzeń wykonawczych do znowelizowanej w 2011 roku *ustawy o bibliotekach* i dyskusji nad projektem zmian w statystyce bibliotek w Polsce. Od 1 października 2012 roku Rada zgodnie z art. 5 pkt 2 lit. a ustawy z dnia 31 sierpnia 2011 *o zmianie ustawy o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej oraz niektórych innych ustaw* otrzymała kompetencje dotyczące wyrażania opinii w sprawie łączenia bibliotek z innymi instytucjami kultury. W związku z tym analizowała również wnioski o łączenie bibliotek.

Ponadto Rada powołała zespół roboczy ds. określenia kryteriów KRB w sprawie wyrażania zgody na łączenie bibliotek z innymi instytucjami kultury oraz zespół roboczy ds. zmian w kwestionariuszu GUS K-03. W okresie sprawozdawczym odbyło się siedem posiedzeń KRB:

▪ **27 lutego:**

Na pierwszym posiedzeniu Rady w 2012 roku przewodnicząca zespołu roboczego KRB ds. edukacji i kwalifikacji bibliotekarskich (zespół był powołany na posiedzeniu KRB, które odbyło się w dniach 11-12 października 2010 roku we Wrocławiu) dyrektor Teresa Szymorowska przedstawiła wyniki prac zespołu. Ponadto Rada dyskutowała nad uchynieniem art. 117 ustawy *Prawo o szkolnictwie wyższym*. W wyniku głosowania KRB negatywnie zaopiniowała projekt uchynienia art. 117. Na posiedzeniu zgromadzeni przyjęli również sprawozdanie z działalności KRB za 2011 rok.

Dnia 6 marca 2012 roku weszło w życie Rozporządzenie Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 14 lutego 2012 roku *w sprawie organizacji i trybu działania Krajowej Rady Bibliotecznej*, w związku z czym prace Rady zostały podporządkowane nowemu rozporządzeniu.

▪ **13 kwietnia:**

Realizując zadanie wynikające z art. 7 pkt 2 ust. 1 *ustawy o bibliotekach* KRB opiniowała projekt rozporządzenia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego *w sprawie narodowego zasobu bibliotecznego*. Przewodniczący przedstawił Radzie plan prac na 2012 rok:

10 maja:

- omówienie zmian w statystyce bibliotek w Polsce,
- omówienie propozycji zmian projektu rozporządzenia w sprawie wymagań kwalifikacyjnych uprawniających do zajmowania określonych stanowisk w bibliotekach oraz trybu stwierdzania tych kwalifikacji,

10 sierpnia:

- omówienie kryteriów oceny wniosków organizatorów o połączenie biblioteki z inną instytucją kultury,

9 listopada:

- omówienie projektu raportu o stanie bibliotek w Polsce,
- omówienie wyników badań stanu czytelnictwa w Polsce.

▪ **10 maja:**

Główny tematem posiedzenia KRB była dyskusja na projektem zmian w statystyce bibliotek w Polsce. Na spotkanie zaproszono Witolda Zakrzewskiego, asystenta w Pracowni Bibliotekoznawstwa IKiCz BN, który przedstawił zebranym projekt nowego kwestionariusza GUS K-03. Prezes SBP zgłosiła wątpliwości dotyczące celu wprowadzenia zmian w formularzu w momencie, gdy dopiero co wszedł do bibliotek nowy formularz. Członkowie Rady głosowali za wprowadzeniem zmian w zaprezentowanym formularzu 8 osób za przeciw 0, wstrzymało się 0. Ponadto dr Tomasz Makowski zaproponował, aby w związku z kończącą się 6 sierpnia 2012 roku umową dotyczącą programu „Biblioteka z Internetem TP” (umowa zawarta między Ministerstwem Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Ministerstwem Spraw Wewnętrznych i Grupą Telekomunikacji Polskiej (obecnie Orange Polska)) KRB zwróciła się do MKiDN z prośbą o wystąpienie do Orange Polska w sprawie przedłużenia umowy na kolejne trzy lata i, jeśli to możliwe, objęcia nią również bibliotek pedagogicznych.

▪ **25 czerwca:**

Posiedzenie KRB zostało zwołane w związku z pilną koniecznością zaopiniowania przez Radę następujących projektów rozporządzeń:

- Ministra Sprawiedliwości w sprawie sposobu organizacji obsługi bibliotecznej w zakładach karnych, poprawczych, schroniskach dla nieletnich oraz sposobu współdziałania bibliotek publicznych w wykonywaniu tej obsługi,

- Ministra Spraw Wewnętrznych w sprawie organizacji obsługi bibliotecznej w jednostkach organizacyjnych podległych Ministrowi Spraw Wewnętrznych oraz sposobu współdziałania bibliotek publicznych w wykonywaniu tej obsługi,

- Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego w sprawie wymagań kwalifikacyjnych do zajmowania określonych stanowisk w bibliotekach.

Rada przyjęła projekty rozporządzeń Ministra Sprawiedliwości i Ministra Spraw Wewnętrznych zgłaszając do nich niewielkie poprawki (uchwała KRB nr 7/2012 oraz uchwała nr 8/2012). KRB zadecydowała, że nie będzie rozpatrywać projektu przedstawionego przez MKiDN. Zwróciła się do Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z propozycją powołania wspólnego zespołu roboczego złożonego z przedstawicieli Rady i MKiDN, który zająłby się przygotowaniem projektu nowych założeń do rozporządzenia w sprawie wymagań kwalifikacyjnych dla bibliotekarzy.

▪ **10 sierpnia:**

W związku z wystosowanym przez KRB pismem do MKiDN w sprawie powołania zespołu roboczego, który przygotowałby nowy projekt rozporządzenia w sprawie wymagań kwalifikacyjnych do zajmowania określonych stanowisk w bibliotekach, Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego zaproponował Radzie spotkanie. Na posiedzenie zostali zaproszeni następujący goście:

Anna Duńczyk-Szulc – Zastępca Dyrektora Departamentu Mecenatu Państwa MKiDN,

Agnieszka Grzeszczuk – Departament Mecenatu Państwa MKiDN,
Rafał Kramza – Prezes Zarządu Fundacji Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego,
prof. dr hab. Dariusz Kuźmina – Dyrektor Informacji Naukowej i Studiów Bibliologicznych
Uniwersytetu Warszawskiego,
dr Monika Mitera – Zastępca Dyrektora Biblioteki Narodowej ds. naukowych.

Przedstawicielki MKiDN zaprezentowały Radzie stanowisko Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego w sprawie projektu rozporządzenia dotyczącego kwalifikacji bibliotekarskich. Poinformowały, że w związku z trwającymi w Ministerstwie Sprawiedliwości pracami nad ustawą deregulującą, MKiDN musi zlikwidować wszystkie nadmierne regulacje związane z zawodem bibliotekarza i specjalistów innych zawodów pracujących w bibliotekach. Rada dyskutowała nad propozycjami zmian w projekcie rozporządzenia.

Ponadto KRB zaopiniowała projekt rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie sposobu i organizacji obsługi bibliotecznej w podmiotach leczniczych oraz sposobu współdziałania bibliotek publicznych w wykonywaniu tej obsługi zgłaszając do niego kilka uwag (uchwała nr 12/2012). Przygotowując się do wypełniania nowego zadania określonego w art.7 pkt 6 znowelizowanej ustawy o bibliotekach: przedstawienie opinii w sprawie połączenia biblioteki z inną instytucją kultury KRB powołała zespół roboczy w sprawie przygotowania projektu kryteriów oceny wniosków o łączenie bibliotek, którego przewodniczącym został prezes Polskiego Związku Bibliotek Jan Krajewski.

▪ 17 września:

Na posiedzeniu KRB (w związku z uwagami do projektu kwestionariusza GUS K-03) zebrani powołali zespół roboczy ds. zmian w kwestionariuszu GUS K-03. Przewodniczącą zespołu roboczego została prof. Barbara Sosińska-Kalata. Zespół składa się z przedstawicieli Rady: Teresa Szymorowska, Danuta Tatarczak, Małgorzata Kłos, prof. dr hab. Zdzisław Pietrzyk, Elżbieta Stefańczyk oraz po dwóch ekspertów wskazanych przez Konferencję Dyrektorów Akademickich Szkół Polskich, Konferencję Dyrektorów Wojewódzkich Bibliotek Publicznych, po jednym przedstawicielu z Biblioteki Narodowej i z bibliotek pedagogicznych.

Przewodniczący zespołu roboczego ds. określenia kryteriów oceny wniosków o łączenie bibliotek z innymi instytucjami kultury Jan Krajewski zaprezentował zebranym przygotowany przez zespół projekt kryteriów. Po dyskusji Rada zadecydowała o indywidualnym rozpatrywaniu każdego z projektów po dogłębnym zapoznaniu się z dotychczasową działalnością biblioteki i analizą propozycji funkcjonowania połączonej biblioteki po połączeniu z inną instytucją kultury. Istotnym elementem będzie również opinia biblioteki wojewódzkiej.

Ponadto Rada pozytywnie zaopiniowała projekt rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej w sprawie szczegółowych zasad działania publicznych bibliotek pedagogicznych.

▪ 9 listopada:

Na ostatnim posiedzeniu Rady w 2012 roku oprócz członków KRB byli obecni dyrektor Instytutu Książki Grzegorz Gauden oraz Tomasz Cieślik, szef projektu MAK+. Przedstawiciele IK zaprezentowali zebranym działania Instytutu Książki na rzecz bibliotek publicznych w Polsce. Rada wyraziła uznanie dla prac, jakie podejmuje IK aby podnieść poziom bibliotek publicznych oraz dla doskonale rozwijającego się programu MAK+. W związku z wpływem do KRB wniosków o łączenie bibliotek z innymi instytucjami kultury uchwałą nr 17/2012 Rada zadecydowała, że: na pierwszym posiedzeniu, po wpłynięciu

wniosku o połączenie, każdorazowo zostanie wskazany spośród członków Rady referent, którego zadaniem będzie dokładne zapoznanie się z sytuacją danej biblioteki oraz jej organizatora. Na następnym posiedzeniu referent będzie rekomendował Radzie wydanie opinii pozytywnej lub negatywnej ewentualnie wskaże potrzebę przeprowadzenia określonych zmian, aby połączenie było wskazane.

Referenci przydzielenie do wniosków, które złożono do KRB:

- Stęszew – Jan Krajewski,
- Niemodlin - prof. Jan Malicki,
- Masłów – dr Tomasz Makowski,
- Pionki - dr Tomasz Makowski,
- Świętajno - Sylwia Czacharowska,
- Borkowice - Elżbieta Stefańczyk,
- Trzebiechów - Andrzej Ociepa,
- Głębovice – Andrzej Ociepa,
- Zduńska Wola – Jan Krajewski,
- Milejczyce – Jan Krajewski,
- Chocień – Teresa Szymorowska,
- Ustka – Jacek Nowiński.

Zakład Narodowy im. Ossolińskich przesłał do KRB wnioski o włączenie do grona bibliotek naukowych Biblioteki Zakładu Narodowego im. Ossolińskich. Wniosek nie spełniał jednego wymogu formalnego. Zgodnie z § 3 pkt. 2 ust. 2 rozporządzenie Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego dnia 2 kwietnia 2012 roku w sprawie sposobu i trybu zaliczania bibliotek do niektórych bibliotek naukowych oraz ustalenia ich wykazu biblioteka, która wchodzi w skład innej jednostki organizacyjnej, zobowiązana jest dołączyć do wniosku regulamin biblioteki. W dokumentacji przedstawionej KRB brakuje regulaminu Biblioteki Zakładu Narodowego im. Ossolińskich. Rada zadecydowała, że aby wniosek był procedowany, dokumentacja musi zostać uzupełniona.

Przewodnicząca zespołu roboczego ds. zmian w kwestionariuszu GUS K 0-3 prof. Barbara Sosińska-Kalata poinformowała, że w skład zespołu roboczego KRB wejdą ponadto eksperci: dr Artur Jazdon, mgr Lidia Derfert-Wolff, Joanna Burska z Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej w Olsztynie, Blanka Bobryk z Dolnośląskiej Biblioteki Publicznej im. Mikulskiego we Wrocławiu, Witold Zakrzewski z Biblioteki Narodowej.

Z zaplanowanych prac na 2012 rok Krajowej Radzie Bibliotecznej nie udało się jedynie omówić projektu raportu o stanie bibliotek w Polsce oraz wyników badań stanu czytelnictwa w Polsce. Było to wynikiem przede wszystkim wzmożonych prac nad opiniowaniem projektów rozporządzeń do znowelizowanej ustawy o bibliotekach. Rada musiała zająć się ponadto opiniowaniem wniosków o łączenie bibliotek z innymi instytucjami kultury.

Uchwały przyjęte przez KRB w 2012 roku:

- Uchwała nr 1/2012 Krajowej Rady Bibliotecznej z dnia 27 lutego 2012 roku w sprawie przyjęcia sprawozdania z działalności KRB za 2011 rok,
- Uchwała nr 2/2012 Krajowej Rady Bibliotecznej z dnia 27 lutego 2012 roku w sprawie uchylenia art. 117 ustawy *Prawo o szkolnictwie wyższym*,

- Uchwała nr 3/2012 Krajowej Rady Bibliotecznej z dnia 13 kwietnia 2012 roku dotycząca projektu Rozporządzenia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego w sprawie *Narodowego Zasobu Bibliotecznego*,
- Uchwała nr 4/2012 Krajowej Rady Bibliotecznej z dnia 13 kwietnia 2012 roku w sprawie przyjęcia planu pracy KRB na rok 2012,
- Uchwała nr 5/2012 Krajowej Rady Bibliotecznej dnia 10 maja 2012 roku w sprawie przyjęcia zmian w kwestionariuszu GUS K03 – sprawozdanie bibliotek,
- Uchwała nr 6/2012 Krajowej Rady Bibliotecznej dnia 10 maja 2012 roku w sprawie przeszłości programu „Biblioteka z Internetem TP”,
- Uchwała nr 7/2012 Krajowej Rady Bibliotecznej z dnia 25 czerwca 2012 roku w sprawie przyjęcia zmian do projektu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie *sposobu organizacji obsługi bibliotecznej w zakładach karnych, poprawczych, schroniskach dla nieletnich oraz sposobu współdziałania bibliotek publicznych w wykonywaniu tej obsługi*,
- Uchwała nr 8/2012 Krajowej Rady Bibliotecznej z dnia 25 czerwca 2012 roku w sprawie przyjęcia zmian do projektu rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych w sprawie *organizacji obsługi bibliotecznej w jednostkach organizacyjnych podległych Ministrowi Spraw Wewnętrznych oraz sposobu współdziałania bibliotek publicznych w wykonywaniu tej obsługi*,
- Uchwała nr 9/2012 Krajowej Rady Bibliotecznej z dnia 25 czerwca 2012 roku w sprawie projektu rozporządzenia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego w sprawie *wymagań kwalifikacyjnych do zajmowania określonych stanowisk w bibliotekach*
- Uchwała nr 10/2012 Krajowej Rady Bibliotecznej z dnia 10 sierpnia 2012 roku Powołanie zespołu roboczego celem określenia kryteriów KRB w sprawie wyrażania zgody na łączenie bibliotek z inną instytucją kultury,
- Uchwała nr 11/2012 Krajowej Rady Bibliotecznej z dnia 10 sierpnia 2012 roku Powołanie przewodniczącego zespołu roboczego przygotowującego kryteria KRB w sprawie wyrażania zgody na łączenie bibliotek z inną instytucją kultury,
- Uchwała nr 12/2012 Krajowej Rady Bibliotecznej z dnia 10 sierpnia 2012 roku w sprawie przyjęcia zmian do projektu rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie *sposobu i organizacji obsługi bibliotecznej w podmiotach leczniczych oraz sposobu współdziałania bibliotek publicznych w wykonywaniu tej obsługi*,
- Uchwała nr 13/2012 Krajowej Rady Bibliotecznej z dnia 17 września 2012 roku w sprawie powołania zespołu roboczego ds. zmian w kwestionariuszu GUS K-03,
- Uchwała nr 14/2012 Krajowej Rady Bibliotecznej z dnia 17 września 2012 roku w sprawie indywidualnego rozpatrywania wniosków o połączenie biblioteki z inną instytucją kultury,

- Uchwała nr 15/2012 Krajowej Rady Bibliotecznej z dnia 17 września 2012 roku w sprawie projektu rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej w sprawie *szczególonych zasad działania publicznych bibliotek pedagogicznych*,
- Uchwała nr 16/2012 Krajowej Rady Bibliotecznej z dnia 9 listopada 2012 roku Rekomendacja dla Instytutu Książki za działania na rzecz rozwoju i promocji bibliotek publicznych Polsce, w szczególności za wprowadzanie w bibliotekach publicznych programu MAK+,
- Uchwała nr 17/2012 Krajowej Rady Bibliotecznej z dnia 9 listopada 2012 roku w sprawie procedur postępowania KRB z wnioskami o łączenie bibliotek z innymi instytucjami kultury.

/-/ dr Tomasz Makowski

Przewodniczący Krajowej Rady Bibliotecznej

Sprawozdanie przyjęto na posiedzeniu KRB 10 stycznia 2013 r.